

“Suske en Wiske hadden nooit zo’n geoliede marketingmachine achter zich als Kuifje of de Smurfen. Daarom ben ik blij dat ik hen op het dak van de wereld een verlicht uitstalraam kan geven”

ALESSANDRO TARDIOLI

Alessandro Tardioli baseerde de figuren op een tekening uit 1945 (Op het eiland Amoras) waarin Suske en Wiske voor het eerst echte vrienden worden.

Alessandro Tardioli is net terug uit Dubai waar hij de landing van zijn Gyratom – koosnaam Tommy – heeft kunnen meemaken en kon werken aan de installatie. “Dat was een helse klus. De kraan bleek niet de juiste haken te hebben, dus pas rond half tien ’s avonds kon het gevaarte van 1,5 ton naar het dak van het Belgisch paviljoen worden getild. Het was toen nog altijd 40 graden, maar het was magisch om Tommy te zien vliegen door de lucht en te zien landen op een terras met palmbomen en futuristische architectuur op de achtergrond.” Als de Expo op 2 oktober, een jaar later dan eerst gepland, de deuren opent, zal heel de wereld het kunstwerk van de Italiaanse Belg kunnen bewonderen. Zeven jaar zit er tussen het eerste plan en de voltooiing van de Gyratom. “Ik liet mij niet alleen inspireren door de Gyronef, de cult-helikopter die professor Barabas had uitgevonden om heel de wereld over te kunnen reizen. Ik ben ook altijd gefascineerd geweest door Leonardo Da Vinci, de eerste allroundkunstenaar, architect, natuurkundige, ingenieur en filosoof die symbool staat voor de renaissance. Daarom dat er op het houten geraamte allerlei boodschappen en berekeningen staan”, vertelt Alessandro Tardioli. “Ze verwijzen ook naar de Voyager Golden Record, de gouden grammofoonplaat met informatie over het leven op Aarde, die in 1977 tegelijk gelanceerd werd met de twee Voyager-ruimtesondes.” In Dubai en Azië kennen ze Suske en Wiske amper, dus ook op zijn eigen planeet kan Alessandro Tardioli de medemens nog wat cultuur bijbrengen. “Suske en Wiske hadden nooit zo’n geoliede marketingmachine achter zich als Kuifje of de Smurfen. Daarom ben ik ook blij dat ik hen op het dak van de wereld een verlicht uitstalraam kan geven.”

We hebben op een stralende dinsdagochtend afgesproken in het Atomium in Brussel, omdat Alessandro Tardioli voor de bekleding van de Gyratom een stuk of zeven originele staalplaten van het Atomium kon gebruiken. Geen toeristen vandaag, want het Atomium is alleen van vrijdag tot en met maandag geopend voor bezoekers, maar Tardioli kent er ondertussen genoeg mensen om in een van de bollen te mogen afspreken. “Het Atomium is ook officieel partner van het project. Ik vind het mooi dat de Gyratom België vertegenwoordigt op de wereld-expo met de platen van het Atomium, dat eerder zelf België tijdens de Expo van 1958 al op de kaart zette. We transporteren de historische ziel dus naar de Expo in Dubai. Geen enkel land gaat zo ver in het toepassen van het recyclage-thema als wij. Ik heb het mezelf niet gemakkelijk gemaakt, want de bollen van het Atomium zijn perfect rond. De Gyratom is een soort ovale, langwerpige designvis, dus dat vergde heel wat inspanningen om de platen aan te passen aan die vorm.”

Fascinatie voor Atomium

Zelf heeft Alessandro ook een bijzondere band met het Atomium. Hij groeide op in Wemmel, de gemeente naast Laken waar het Atomium staat. Vroeger ging hij met zijn grootouders geregeld winkelen in Laken en toen droomde hij al weg bij het zien van de bollen van het 165 miljard keer uitgevergrote ijzerkristal. “Bovendien woonde Willy Vandersteen, voordat het Atomium er was, een lange periode in Laken, waar hij een paar van zijn meesterwerken uit de blauwe reeks getekend heeft: *De schat van Beersel*, *Het Spaanse spook* en *De bronzen sleutel*. “In 2005 werd het Atomium mooi gerestaureerd, maar die oude platen hebben een prachtige patina.

© Standaard Uitgeverij 2021

Ik word daar emotioneel van. Die versleten platen dragen een hele geschiedenis mee, dat is zoals een haar van John Lennon of een slip van Marilyn Monroe”, zegt Alessandro Tardioli. Als student op Sint-Lukas in Schaarbeek maakte hij al Atomium-achtige structuren met gekleurde buizen, en in 1988 was hij als zanger en songwriter lid van de popband Atomium 2000. “Voor de Gyratom heb ik ook een song geschreven. Ik wil dat het een totaal-kunstwerk is. Het is ook niet zomaar een replica van de Gyronef. Het is een volbloed kunstwerk, een ode aan het vakmanschap. Ik vind het doodzonde dat alles tegenwoordig zo goedkoop mogelijk in China geproduceerd wordt in plaats van dat we onze eigen vakmannen koesteren. We worden verblind door winst maken. Niet voor niets heb ik de figuren van Professor Barabas, Sidonia, Suske en Wiske met goud omhuld en hen zirkoniumdiamanten ogen gegeven. Wij trekken de kaart van de rijkdom. Als je geen geld hebt, tel je amper mee in de wereld. Des te schrijnender dat sommige landen, België niet gelukkig, de werkkrachten die de paviljoenen op de Expo bouwen als goedkoop bouwvee gebruiken.”

Zelf plaatst de kunstenaar de Gyratom in zijn ruimere project W.A.S.T.E. (Will Art Save The Ecosystem?), met nog meer kunstwerken van gerecycleerd materiaal. Tardioli: “De volledige titel van het kunstwerk is *Gyratom: escaping gravity of past illusions*. Veel mensen hebben de illusie dat ze goed bezig zijn als ze de pmd-zak buiten zetten, maar we zijn verticaal aan het zinken. De perceptie is alleen anders, ik wil dat bewustzijn aanwakkeren en ook aantonen welke rol kunst daarin kan spelen. Kunst wordt vaak gezien als een bijzaak, maar de impact ervan is niet te onderschatten. Ook financieel trouwens, de sector maakt bijna 4% uit van het bruto nationaal inkomen.”

Vintage speelgoed

Voltijds kunstenaar worden was een late roeping voor Alessandro Tardioli. Hij werkte onder andere in de evenementensector en voor de 20th Century Fox filmstudio’s, tot hij in 2013 besloot om alsnog helemaal voor de kunst te gaan. “Ik bouw eigenlijk speelgoed in het groot, waarmee ik mensen aan het

denken wil zetten. Ik heb geen broers en zussen, dus die vintage toys waren extra belangrijk voor mij. (lacht) Ik verzamel ook al jaren vintage speelgoed en ging op mijn dertiende, veertiende al naar beurzen. Als kunstenaar werk ik graag met de vormen en kleuren van dat oude speelgoed. De kleur van de propeller van de Gyratom is dat typische Matchbox-bosbessenpaars, dat glinstert in de zon. Dat roept emoties op. Een mens zit boordevol tijdscapsules die openbarsten bij bepaalde herinneringen. Ik ben zelf ook fan van popart, dus ontwierp ik

Op het houten binnenwerk staan berekeningen en boodschappen geschreven. Onder: Tardioli aan het werk in het atelier.